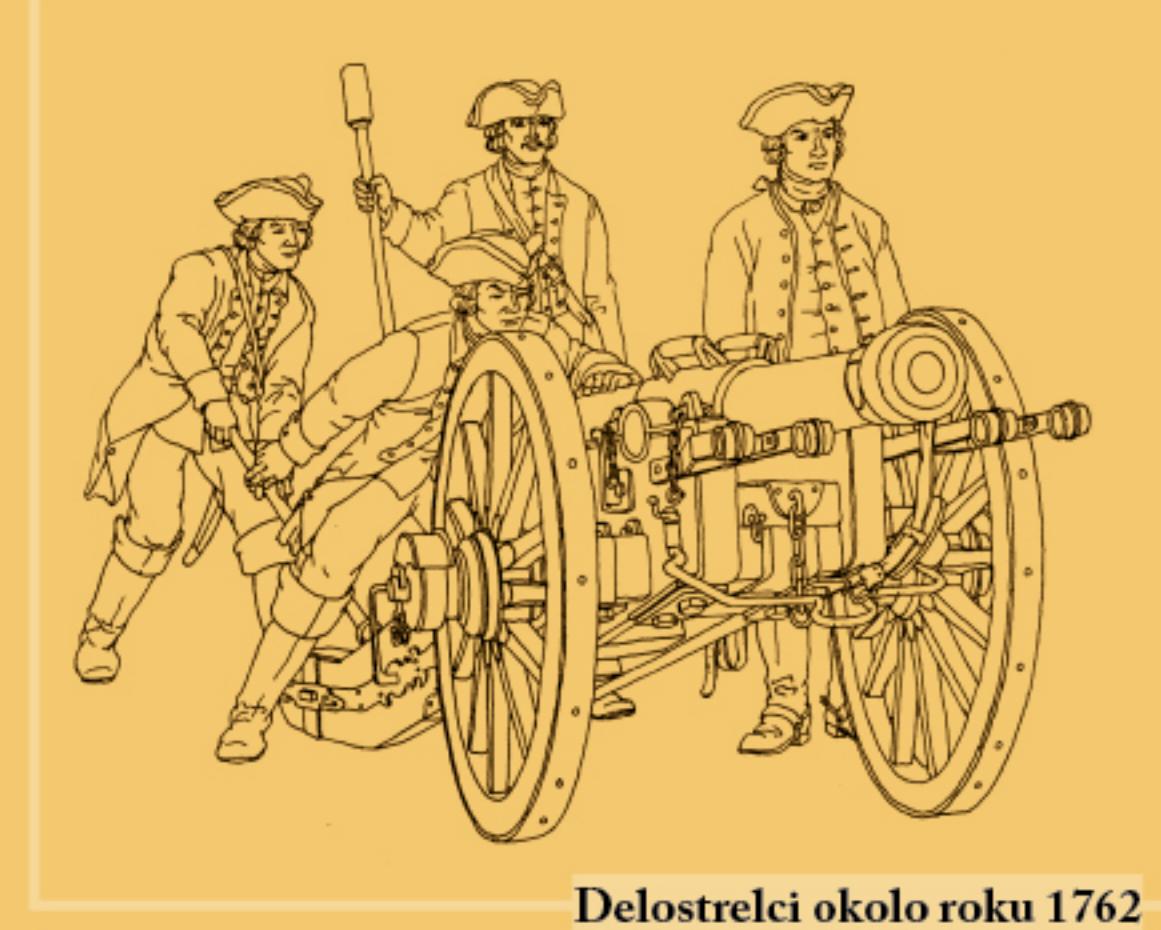
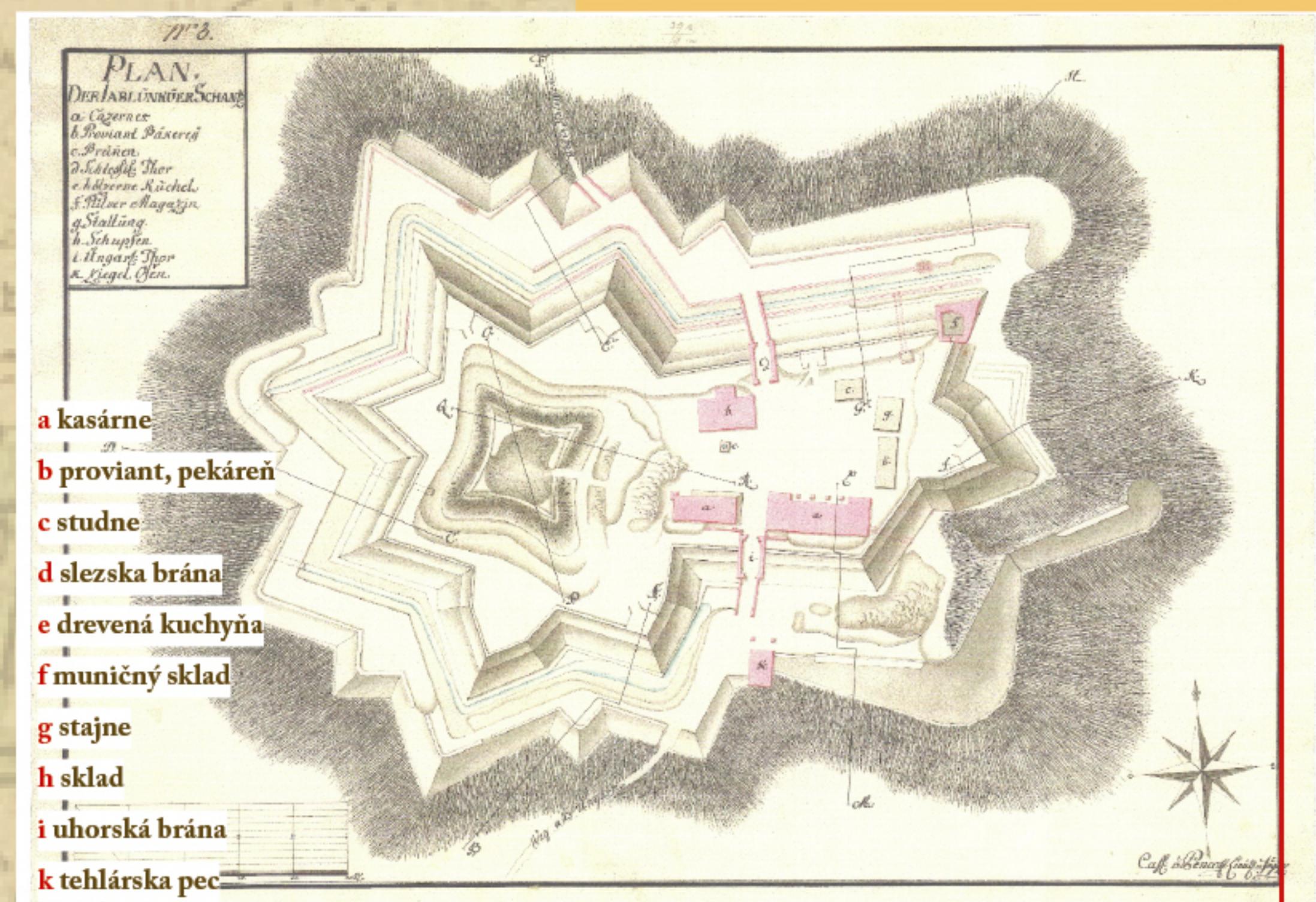

Šance v priebehu pruského nebezpečenstva a strata ich významu v 19. storočí

Vojenský význam Jablunkovských šancov znova nadobudol význam vo vojnách o rakúske dedičstvo, ktoré prepukli po smrti cisára Karla VI., posledného mužského potomka habsburského rodu. Behom sliezskych vojen (1740–1742, 1744–1745), ktoré spolu viedli rakúška cisárovna Mária Terézia a pruský kráľ Fridrich II., stratila rakúska monarchia väčšinu Sliezska. Pruská armáda vpadla do Sliezska už v roku 1740. Vo februári roku 1741 bol vojenským oddielom generála Fouqué de La Motte obsadený Tešín a aby sa zabránilo prísunu ľahkých rakúskych oddielov, predovšetkým husárov, boli obsadené šance. Vtedajší veliteľ Jablunkovských šancov barón O'Reilly s posádkou ich bol nútene opustiť. O pár mesiacov neskôr pruské oddiely šance opustili a odtiahli na Opavsko. K dočasnému obsadeniu Prusmi došlo ešte v priebehu sedemročnej vojny (1756–1763) a to v rokoch 1758–1759 a 1762. Vzhľadom k veľkej vzdialenosťi od hlavných bojísk týchto vojen boli však šance skoro opustené a zbúrané. V roku 1763 sa na šance vrátila cisárska posádka.

Delostrelci okolo roku 1762

Veľké šance na pláne z roku 1763

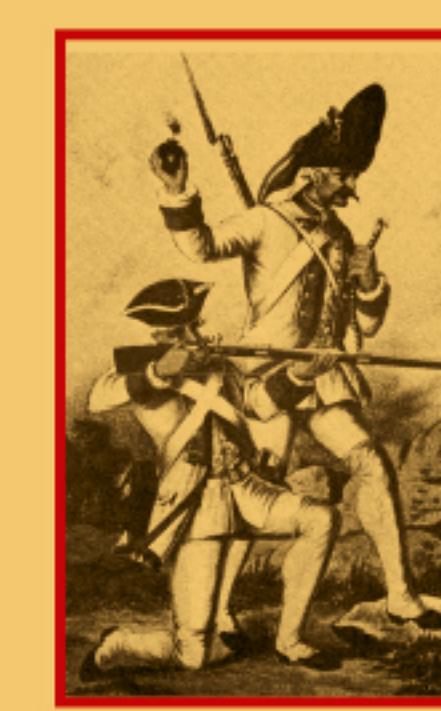
Stav opevnenia južnej sliezskej hranice na mape z rokov 1772–1773

— O tri roky neskôr podnikol cestu na Tešínsko ako spoľuvladár Marie Terézie cisár Jozef II. Navštívil tiež opevnenia Jablunkovského priesmyku, ktoré našiel v zúboženom stave. V 70. rokoch 18. storočia došlo k rozšíreniu opevnenia priesmyku stavbou niekoľkých ďalších komunikačných redút. Rozšírené bolo tiež opevnenie na vrchu Valy (Malé šance).

— Posledné stavebné aktivity v Jablunkovskom priesmyku pochádzajú z rokov 1808–1810.

— Význam Jablunkovských šancov postupne upadal. Naposledy je tu umiestnená posádka o 12 mužoch v roku 1848, kedy bola vyhnaná behom uhorskej revolúcie Košutovými stúpencami.

— V tom istom roku bola pevnosť Veľké šance pod správu olomouckého pevnostného veliteľstva vyradená ako zastaraný pevnostný systém. V roku 1890 odkúpila pozemok s pevnosťou obec Mosty za 800 rýnskych.

Granatník a strelc
habsburskej armády
z 1. polovice 18. storočiaPešák habsburskej armády
1. polovica 18. storočia

Kyrysnik 1767–1798

Husár po roku 1767

Cisár Jozef II (1741–1790)